

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-XI
MARO25: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Friday, 12/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जिच्यामुळे माणसाला जगावेसे वाटते तिला काय म्हणतात .
अ. प्रकृती ब. श्रद्धा क. परंपरा ड. संस्कृती
- 2 सामूहिक वर्तनाचे प्रमाणिकरण म्हणजे काय ?
अ. प्रमाणके ब. नियमने क. संसाधने ड. मानके
- 3 कोणत्या साहित्याला लोकाश्रय लाभतो पण ते चिरकाल टिकत नाही ?
अ. वास्तववादी ब. अतिवास्तववादी क. विज्ञानवादी ड. रंजनवादी
- 4 व्यक्तींची भूमिका आणि दर्जा काय निश्चित करते ?
अ. स्वभाव ब. मानसिकता क. वैचारिकता ड. संस्कृती
- 5 संस्कृतीमध्ये वाङ्मय निर्मिती किती प्रेरणेतून होत असते?
अ. एक ब. दोन क. तीन ड. चार
- 6 कितव्या शतकात कागदाचा शोध आणि वापर सुरू झाला ?
अ. चौदाव्या ब. बाराव्या क. दहाव्या ड. आठव्या
- 7 तमाशा हा शब्द अरबी असून त्याचा अर्थ काय होतो ?
अ. नृत्यकला ब. सुगम संगीत क. प्रेक्षणीय दृश्य ड. रमणीय दृश्य
- 8 भारुड ' या शब्दाचा शब्दकोशातील अर्थ काय आहे ?
अ. सनगर ब. धनगर क. गोंधळी ड. तांबोळी
- 9 स्वातंत्र्यपूर्व काळात राष्ट्रभक्तीच्या प्रसारासाठी कोणता राष्ट्रीय प्रकार जन्माला आला ?
अ. भजन ब. कीर्तन क. गवळण ड. अभंग
- 10 कीर्तनाचे प्रमुख प्रकार किती आहेत ?
अ. पाच ब. तीन क. चार ड. दोन

- 11 समाजशास्त्रात संस्कृतीची व्याख्या मानवाचे द्रव्यमय आणि कोणते संचित अशी केली जाते ?
 अ. काव्यमय ब. मनोहर क. मनोमय ड. अनमोल
- 12 आधुनिक काळात वाचण्यासाठी साहित्य ही कल्पना निर्माण झाल्याबरोबर साहित्याचे नाते कोणत्या कौशल्याशी निगडीत झाले ?
 अ. वाचन - भाषण ब. श्रवण - वाचन क. लेखन - वाचन ड. लेखन - भाषण
- 13 आधुनिक वाङ्मय संस्कृतीसमोर कोणत्या वाङ्मयाचा आदर्श होता ?
 अ. संस्कृत ब. हिंदी क. मराठी ड. इंग्रजी
- 14 'मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
 अ. निशिकांत मिरजकर ब. गंगाधर पानतावणे क. रामचंद्र देखणे ड. वसंत आबाजी डहाके
- 15 हरिभाऊ आपटे यांच्या कोणत्या नियतकालिकाची सुरुवात हीच मराठी लघुकथेची सुरुवात मानली जाते ?
 अ. सत्यकथा ब. अभिरुची क. करमणूक ड. ज्योत्स्ना

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ' समाज ' .
- 2 समाज आणि संस्कृती यांच्यातील सहसंबंध .
- 3 वाङ्मयाचे बदलते रूप .
- 4 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीचे घटक .

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 समाज , संस्कृती आणि वाङ्मय ह्या तिन्ही मानव केंद्रीत संकल्पना विशद करा .
- 2 ' भारुड ' चे स्वरूप स्पष्ट करा .
- 3 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीची संकल्पना स्पष्ट करा .
- 4 आधुनिक मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या जडणघडणीत समीक्षक आणि प्रकाशक या घटकांच्या भूमिका स्पष्ट करा .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 समाज, संस्कृती आणि वाङ्मय यांच्यातील अनुबंध विशद करा
- 2 तमाशा , लळीत आणि भारुड या सादरीकरणाच्या घटकांविषयी चर्चा करा .

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-XI
MARO25: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Friday, 12/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जिच्यामुळे माणसाला जगावेसे वाटते तिला काय म्हणतात .

अ. प्रकृती ब. श्रद्धा क. परंपरा ड. संस्कृती

Option 4

2 सामूहिक वर्तनाचे प्रमाणिकरण म्हणजे काय ?

अ. प्रमाणके ब. नियमने क. संसाधने ड. मानके

Option 2

3 कोणत्या साहित्याला लोकाश्रय लाभतो पण ते चिरकाल टिकत नाही ?

अ. वास्तववादी ब. अतिवास्तववादी क. विज्ञानवादी ड. रंजनवादी

Option 4

4 व्यक्तींची भूमिका आणि दर्जा काय निश्चित करते ?

अ. स्वभाव ब. मानसिकता क. वैचारिकता ड. संस्कृती

Option 4

5 संस्कृतीमध्ये वाङ्मय निर्मिती किती प्रेरणेतून होत असते?

अ. एक ब. दोन क. तीन ड. चार

Option 2

6 कितव्या शतकात कागदाचा शोध आणि वापर सुरू झाला ?

अ. चौदाव्या ब. बाराव्या क. दहाव्या ड. आठव्या

Option 2

7 तमाशा हा शब्द अरबी असून त्याचा अर्थ काय होतो ?

अ. नृत्यकला ब. सुगम संगीत क. प्रेक्षणीय दृश्य ड. रमणीय दृश्य

Option 3

8 भारुड ' या शब्दाचा शब्दकोशातील अर्थ काय आहे ?

अ. सनगर ब. धनगर क. गोंधळी ड. तांबोळी

Option 2

9 स्वातंत्र्यपूर्व काळात राष्ट्रभक्तीच्या प्रसारासाठी कोणता राष्ट्रीय प्रकार जन्माला आला ?

अ. भजन ब. कीर्तन क. गवळण ड. अभंग

Option 2

10 कीर्तनाचे प्रमुख प्रकार किती आहेत ?

अ. पाच ब. तीन क. चार ड. दोन

Option 2

11 समाजशास्त्रात संस्कृतीची व्याख्या मानवाचे द्रव्यमय आणि कोणते संचित अशी केली जाते ?

अ. काव्यमय ब. मनोहर क. मनोमय ड. अनमोल

Option 3

12 आधुनिक काळात वाचण्यासाठी साहित्य ही कल्पना निर्माण झाल्याबरोबर साहित्याचे नाते कोणत्या कौशल्याशी निगडीत झाले ?

अ. वाचन - भाषण ब. श्रवण - वाचन क. लेखन - वाचन ड. लेखन - भाषण

Option 3

13 आधुनिक वाङ्मय संस्कृतीसमोर कोणत्या वाङ्मयाचा आदर्श होता ?

अ. संस्कृत ब. हिंदी क. मराठी ड. इंग्रजी

Option 3

14 'मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?

अ. निशिकांत मिरजकर ब. गंगाधर पानतावणे क. रामचंद्र देखणे ड. वसंत आबाजी डहाके

Option 4

15 हरिभाऊ आपटे यांच्या कोणत्या नियतकालिकाची सुरुवात हीच मराठी लघुकथेची सुरुवात मानली जाते ?

अ. सत्यकथा ब. अभिरुची क. करमणूक ड. ज्योत्स्ना

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 ' समाज ' .

Ans:

2 समाज आणि संस्कृती यांच्यातील सहसंबंध .

Ans:

3 वाङ्मयाचे बदलते रूप .

Ans:

4 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीचे घटक .

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 समाज , संस्कृती आणि वाङ्मय ह्या तिन्ही मानव केंद्रीत संकल्पना विशद करा .

Ans:

2 ' भारुड ' चे स्वरूप स्पष्ट करा .

Ans:

3 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीची संकल्पना स्पष्ट करा .

Ans:

4 आधुनिक मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या जडणघडणीत समीक्षक आणि प्रकाशक या घटकांच्या भूमिका स्पष्ट करा .

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 समाज, संस्कृती आणि वाङ्मय यांच्यातील अनुबंध विशद करा

Ans:

2 तमाशा , लळीत आणि भारुड या सादरीकरणाच्या घटकांविषयी चर्चा करा .

Ans:
